

дете в семейството с вече починали деца, от деца до три-четири годишна възраст за предпазване от болестта геленджик. Жена, която не може да задържи плода, носи на кръста си кожа от смок и мутка (малка брадвичка, изкована от агуптин) (с. Триград, Смолянско). В Ловешко лекуват болно дете чрез провиране през циганска торба или през ремък, направен от цигански цървул. Осигуряването на здраве и щастие по магически път на дете става с циганските конци, с които е ушита първата му ризка.

Против вампирясване в ковчега на починалия се слага желязна маша, изкована нощно време от гол циганин ковач (с. Давидково, Смолянско) (Иванова, Кръстев 2011: 172; Лозанова 1995: 271).

Циганите, както и изградената негативна представа за тях, често се използват от околните. Обикновено когато искат да осъдят човек с някой порок, местните хора казват: краде като циганин, проси като циганин, лъже като циганин, къльне се като циганин. На пазарите „...понякога (селяните – б.а.) ги придружаваха жените им, които заръчваха хиляди пъти на децата да не мърдат ни крачка от талигата, защото ще ги откраднат циганките...” (Колев 1999: 174). Циганин се използва и като носител на лоши вести. В миналото, ако при сватбеното свождане невестата излезе „нечестна” (не е девствена – б.а.), тя може да бъде върната на родителите ѝ или опозорена публично. В Кюстендилския край „свекървата поставя в един солник “пер дух” (кокоши пера), слага в него шише с ракия, надолу размесена с вода и вика някой циганин, когото ще изпрати при родителите на невестата вместо девери. После вика невестата, която е съблечена в зимника само по риза и увита в чул, препасан с конопена връв, да дойде, “девер да изпрати”. Тя целува ръката на циганина и той тръгва пеша. Стигне ли до бащината ѝ къща вика домашните ѝ да излязат, хвърля на земята солника и бяга назад. Дойде ли у дома, невестата го посреща, целува го три пъти по бузите, дарява го с кърпа и после трябва да каже пред всички до три пъти: “Лоша съм, нечестна съм” (Захариев 1949: 205).

Ето как се характеризират циганите в края на XIX и първата половина на XX век. В книгата си „Княжество България” Георги Димитров пише: “...Циганите са свършено безнравствени и лениви хора. За прехраната си от нищо не се отказват. Те се занимават с някои занаяти, но предпочитат занятието да бъде и презрително даже, стига да е леко, да не ги уморява, да не ги ограничава на едно място и вечер да бъдат в колибата си... Но от всичко друго най-приятно е на циганина да се храни от чужда пот. Той трябва или да открадне или да си изпроси. А пък лъжата и клетвата са единствения негов капитал. Циганите всегда не пият, но когато отидат с жените си в кръчмата, изпиват по няколко кила